

MainPort

EDITIE 3 JAARGANG 50

Port of Rotterdam Magazine | april 2011

NIEUWBOUW Zeeschepen Made in Lobith-Tolkamer

New construction Sea-going vessels
Made in Lobith-Tolkamer

STUKGOED Renovatie RDM-loodsen voor projectlading

General cargo Renovation shipyard halls
for project cargo

VEELZIJDIG Rotterdam is óók een top offshorehaven

Versatile Rotterdam is also a top offshore port

Het leven op een booreiland ▶ Turn key projecten in constructie ▶ Fons Bogaers van Konecranes helpt met tillen ▶ Eindelijk piraterij aangepakt door mariniers ▶ Offshore Energy van Den Helder naar Amsterdam

www.mainportmagazine.nl

Offshore

- 3 Innovatieve ontwerpen van GustoMSC
- 8 Zeeschepen bouwen in het binnenland
- 14 Rotterdam tophaven voor offshore
- 24 Scandi Hercules aan de Wilhelminakade
- 28 Broekman Project Services slaat projectlading op in met RDM-loodsen
- 46 Offshore Energy naar Amsterdam
- 38 Het leven op een booreiland

Markt

- 6 Keppel bouwt 'hart van windturbinepark'
- 7 Hupac klimt uit dal
- 27 Havens observeren vanuit Brussel
- 32 Turn key projecten in constructie

Mensen

- 12 Zaken oplichten door Fons Bogaers van Konecranes
- 22 Elektrotechnicus Colin Rhodes op schepen en offshore-installaties
- 42 Kees in 't Veen heeft de goede keuzes gemaakt

Opinie

- 18 Het wordt dringen voor de Maasmond
- 31 Eindelijk piraterij aangepakt door mariniers
- 35 Tijdwinst door niet naar de rechter te stappen

International

As a courtesy to the many foreign readers of MainPort, the following articles are summarized in the English language:

8 Constructing sea-going vessels in the hinterland at shipyard De Hoop Lobith | **14 Rotterdam** top port for offshore | **28 Broekman Project Services** stores project cargo at RDM halls | **32 Turnkey projects** in construction

8

Scheepswerf De Hoop Lobith

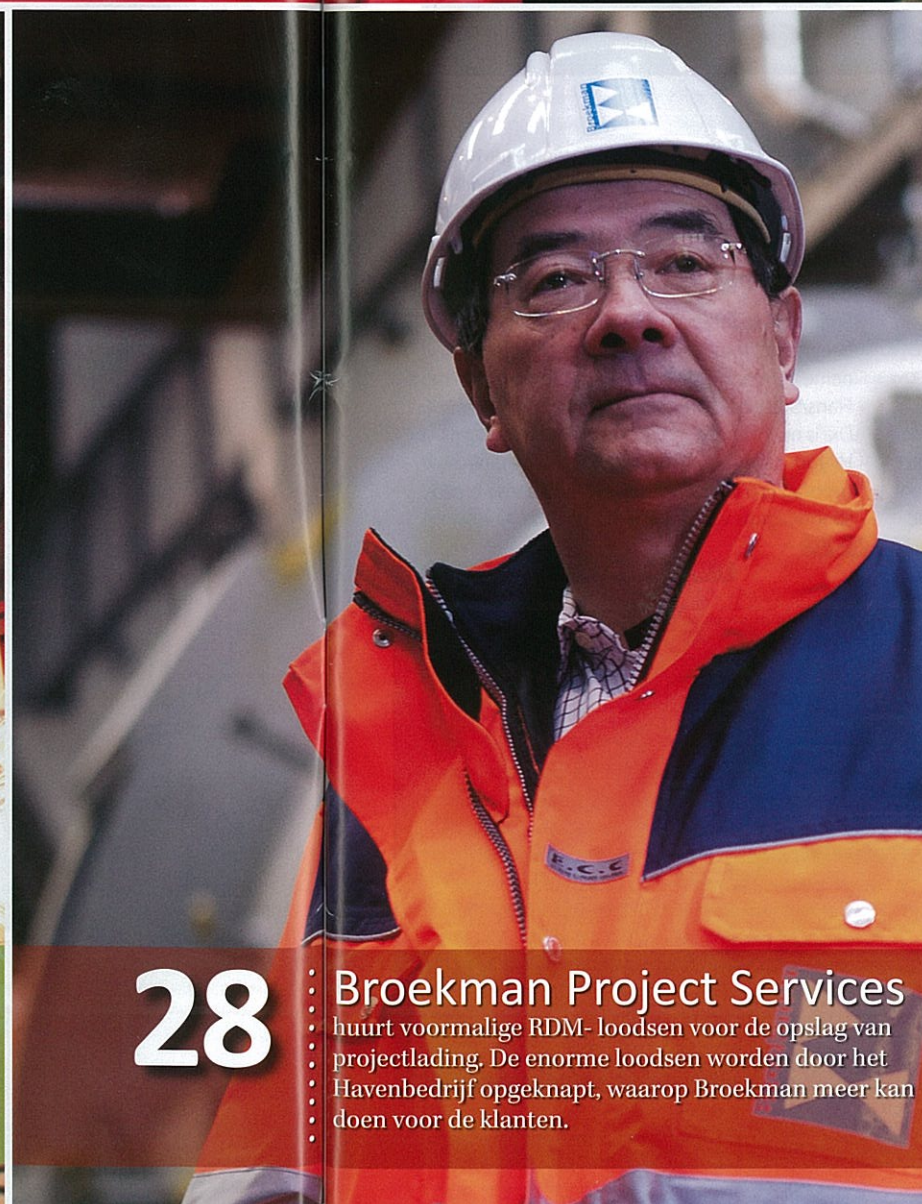
bouwt grote schepen voor de offshore industrie. Ze worden in Rotterdam afgebouwd. Vanwaar een werf zo ver in het binnenland?

14

De lijst van bedrijven

actief in de offshore in de Rotterdamse haven lijkt onuitputtelijk. Offshore is van betekenis voor de Rotterdamse haven en de haven betekent veel voor de offshore.

28

Broekman Project Services

huurt voormalige RDM-loodsen voor de opslag van projectlading. De enorme loodsen worden door het Havenbedrijf opgeknapt, waarop Broekman meer kan doen voor de klanten.

De veelzijdige haven

Toen we jaren geleden voor de eerste keer het thema 'offshore' introduceerden in MainPort (toen nog Mainport News), vonden we dat niet zo vanzelfsprekend voor de Rotterdamse haven. Je denkt in Rotterdam toch eerst aan overslag, opslag, doorvoer, containers, (vooral) olie, bulk en stukgoed. Niemand die zegt: Rotterdam, is dat niet die offshorehaven? Elk jaar verbaas ik me er weer over hoeveel onderwerpen er opkomen die te maken hebben met offshore, en lang niet allemaal zijdelings. Dan zie je ook hoe groot die haven is, dat die in feite een hele industrie kan herbergen, absorberen zonder zijn karakter noemenswaardig geweld aan te doen. Want offshore is wel degelijk een heel andere discipline dan de meeste andere bezigheden in de Rotterdamse haven, die allemaal wel heel erg te maken hebben met de supply chain. Ook de petrochemische industrie behoort daar in zekere zin toe. Het mooie is dat er honderden verbindingen zijn tussen de inrichtingen voor die supply chain en de offshore. Niet alleen omdat dankzij de offshore grondstoffen worden geproduceerd voor die supply chain, juist de multifunctionaliteit van vele havenonderdelen maken de integratie van de offshore in de Rotterdamse haven zo boeiend. De werven vervaardigen schepen voor de offshore, maar er wordt ook gebouwd en gerepareerd aan indrukwekkende booreilanden. Tevens is dit een regio met veel technische kennis en creativiteit waardoor menige constructie hier wordt ontworpen en gebouwd, waarmee het onder de zeebodem opsporen en exploiteren van mineralen haalbaar wordt. En datzelfde geldt natuurlijk voor het winnen van duurzame (wind)energie. Deze editie van MainPort staat weer bol van de veelzijdige activiteiten ten bate van de offshore industrie. Die veelzijdigheid van de Rotterdamse haven blijft verbazen.

The versatile port

When we first introduced the theme of 'offshore' in MainPort many years ago (back then still Mainport News), we did not consider this topic quite self-evident for the

Rotterdam port. After all, the first things that come to mind are transshipment, storage, throughput, containers, (especially) oil, bulk and general cargo. No one who says: isn't Rotterdam that offshore port? Every year I time and again find myself surprised by the number of offshore-related topics, and not all of them indirectly either. This also illustrates just how big the port actually is: it can in fact accommodate and absorb an entire sector without drastically changing its character. Because offshore is indeed a very different discipline than most other activities in the Rotterdam port, which all very much have to do with the supply chain. The petrochemical industry to a certain extent is also a part of this. The good thing is that there are hundreds of connections between that supply chain and the offshore sector. Not just because those offshore-related activities lead to the production of raw materials for that supply chain; especially the multifunctionality of many port sectors makes the integration of the offshore sector in the Rotterdam port so fascinating. The shipyards produce vessels for the offshore sector, but building and repair activities also take place for impressive rigs. In addition, this is a region with a lot of technological know-how and creativity; consequently, many constructions are designed and built here, making the detection and exploration of minerals under the seabed feasible. And the same of course applies to the generation of sustainable (wind) power. This edition of MainPort once again is full of versatile activities related to the offshore sector. This versatility of the Rotterdam port never ceases to amaze.

MICHEL GONLAG | REDACTIE@MAINPORTMAGAZINE.NL

Sea-going vessels for the offshore sector are being constructed 'deep in the hinterland', in Lobith on the German-Dutch border. A special location, because it takes quite some doing to put those sea-going vessels out to sea. It is for this reason that the final touches are now being applied to the quay in Rotterdam as part of the striking relocation of the entire product from Lobith to Rotterdam. An almost military operation. They are special ships. Patrick Janssens, CEO: "We have already been focusing on custom construction for many years now. Each order is new. The archives may be jam-packed with earlier designs, but each time we start all over again with a blank sheet of paper. And an open mind."

Alleen al het transport vanaf Lobith naar Rotterdam van bij Scheepswerf De Hoop gebouwde offshore-schepen vraagt om een hooggespecialiseerde aanpak. Met enkele centimeters speling onder de bruggen door en de stuurhut op het achterdek is het een operatie die met bijna militaire precisie wordt gepland en uitgevoerd.

BY MICHEL GONLAG, IMAGES BY MG REDACTIES, SHIPYARD DE HOOP

Building offshore vessels in the hinterland

Waarom worden er zeeschepen zo 'diep' in het achterland gebouwd? Als Patrick Janssens, CEO van Scheepswerf De Hoop, het uitlegt, klinkt het al minder onlogisch: "Voor ons is dit de beste plek. In een grijs verleden - 120 jaar geleden - zakten Groningse scheepsbouwers af naar deze regio. Vooral de verbinding met Duitsland is hier goed, en de staalprijsen waren daar aanzienlijk lager. Zo bouwden deze scheepsbouwers hier een redelijk eigenwijs netwerkje van bedrijven om zich heen. En dat hebben we nog: een lokaal inbouwbedrijf, elektrotechnici, timmerlieden. Ze hebben hier geleerd om schepen zonder veel hulp van buitenaf te bouwen. Het is een beetje de mentaliteit: *Ga van mien land af*, ik doe het zelf wel. Vaak gaat een beroep nog van vader op zoon. Het is een klein dorpje en wij zijn hier een grote werkgever. We hebben een laag verloop - veel mensen die hier al 40 jaar werken. De projecten hebben we goed onder

controle. Hier hebben we op de werf bijvoorbeeld nog een timmerloods. Als je dat uitbesteedt, kan het goedkoper, maar je verliest de kennis. Je wordt als werf meer een inkoopkantoor en je mist de synergie tussen verschillende disciplines. Omdat we dat hier wel hebben, staan we voor korte levertijden." De medewerkers worden zo nodig intern opgeleid. "We hebben eigen opleidingstrajecten en ook een bedrijfsschool voor

Toch weer iedere keer opnieuw beginnen met een schoon stuk papier en met een leeg hoofd

We still start each order with a blank sheet of paper and an open mind

klein ijzerwerk. Mensen die niet meer gemakkelijk onder tanks door kunnen kruipen, doen staand werk aan tafels, zijn de leermeesters van jongeren in opleiding. We organiseren dat samen met het

regionale opleidingscentrum." De aanpak is pragmatisch. "Leerlingen die de ambitie hebben om tekenaar te worden, krijgen bijvoorbeeld ook een opleiding lasen. Dat heeft als voordeel dat onze teke-

naars dingen ontwerpen, die maakbaar zijn, omdat de tekenaars het ooit zelf in hun handen hebben gehad."

KORTE LIJNEN De Hoop is een flinke

werf, met een oppervlakte van 10,5 hectare. "Voor een scheepswerf zijn we een servettafellen bedrijf. In andere landen zijn werven stukken groter. Zoals we georganiseerd zijn en acteren, zijn we een typisch MKB-bedrijf, met korte lijnen, geen bureaucratie." De directie bemoeit zich met de werkvloer. "De laatste jaren nemen de volumes echter zodanig toe, dat we tot de grote bedrijven gaan behoren." Het succes komt niet uit de lucht vallen. "We doen ons best, de schepen die hier gebouwd worden, zijn van een bijzondere kwaliteit, altijd op tijd af - ook toen het wat moeilijker ging. De kracht van het bedrijf zit in de mensen die er werken. We zijn al jaren gefocust op custom bouw. Elke opdracht is weer nieuw. Ook al puilen

de archieven uit van de ontwerpen die je gemaakt hebt, toch weer iedere keer opnieuw beginnen met een schoon stuk papier. En met een leeg hoofd." Niet voor alle type schepen weegt het (financiële) voordeel van seriebouw op tegen de voordelen van maatwerk. "Als je tijdens de bouw je toespitst op de eisen van de klant, kan die toe met een kleiner schip. Wat er niet op zit, kan ook niet kapot gaan - daarom kiezen we voor zo min mogelijk toeters en bellen. Dat stellen klanten op prijs." Custom-built schepen bouwen vereist wel inspraak van de klant, ook tijdens de bouw. "Het vergt een hoge mate van flexibiliteit gedurende de bouw. Dat lukt alleen als je onafhankelijk bent, en ook de toeleveranciers flexibel zijn."

▲ PATRICK JANSSENS AT THE SHIPYARD IN LOBITH. BEHIND HIM AN OFFSHORE VESSEL UNDER CONSTRUCTION. "IN EARLIER TIMES, HUNDREDS OF PEOPLE WOULD BOARD THE TRAIN CARRYING BROOMS AND BUCKETS TO FINISH THE JOB IN ROTTERDAM." △ PATRICK JANSSENS OP DE WERF IN LOBITH. ACHTER HEM EEN IN AANBOUW ZIJND OFFSHORE-SCHIP. "VROEGER GINGEN HONDERDEN MENSEN IN DE TREIN MET EMMERS EN BEZEMS BIJ ZICH, OM HET KARWEI IN ROTTERDAM AF TE RONDEN."

C/M/S

Law . Tax

CMS - your source of legal energy expertise

Whether it concerns oil or gas extraction and exploration, electricity production, onshore or offshore, the supply or transport of electricity, gas, heat or water, energy trading and tariff regulation, or greenhouse gas emissions: specific regulations govern all these areas and more.

CMS has the legal expertise, market knowledge, know-how and enthusiasm to give you the very best support in the rapidly changing national and international energy market.

We have extensive experience in advising on corporate, commercial and regulatory matters, and on numerous energy transactions and projects, including the only two offshore wind parks in the Netherlands to date. By doing so, we have assisted a large number of domestic and international energy companies, multinational oil and gas companies, banks, investment funds and property developers in achieving their objectives.

We would be pleased to assist you too.

Visit www.cms-dsb.com for more information or call Martika Jonk, energy partner, T +31 20 3016 417.

www.cms-dsb.com

▲ THE RELOCATION OF THE ENTIRE PRODUCT FROM LOBITH TO ROTTERDAM. AN ALMOST MILITARY OPERATION ▲ DE VERHUIZING VAN HET COMPLETE PRODUCT VAN LOBITH NAAR ROTTERDAM. EEN BIJNA MILITAIRE OPERATIE.

RISICOSPREIDING Niet alleen offshore-schepen komen uit Lobith. "We bouwen schepen voor verschillende sectoren. Transportwereld, bagger, offshore, passagiersvaart en veerponten – dat zijn totaal verschillende werelden. Dat is interessant voor ons. Ze staan los van elkaar en voor ons is dat risicospreiding. Sommige reageren zelfs anticyclisch ten opzichte van elkaar. Zijn de olieprijsen hoog, dan investeert de olie-industrie meer, terwijl bijvoorbeeld de cruisevaart kampt met hogere brandstofkosten." De offshore schepen die bij De Hoop Lobith worden gebouwd, zijn vaak te hoog om vanuit die plek naar de kust te varen. Daarom wordt de laatste hand gelegd aan deze schepen aan de Oostdijkkade in Rotterdam. Als de schepen daar arriveren, zijn ze zo goed als klaar. Meestal wordt het stuurhuis met het eraan gekoppelde helideck en een halve verbindingsver-

gezet en de zaak afgelast. In veel gevallen staat het er binnen een paar dagen weer op. Dan is het een zaak van lassen, schilderen en klaar. Alles heeft hier al een keer gefunctioneerd. We hebben de hele operatie gereduceerd tot minimale inspanningen. Het is een fenomeen. Vroeger gingen honderden mensen in de trein met emmers en bezems bij zich, om het karwei in Rotterdam af te ronden." Die ploeg verblijft dan minstens een week op het schip in Rotterdam. "Dat is het voordeel van een schip met veel accommodaties aan boord. Je gebruikt het schip dan als hotel. Alle keukens en douches worden getest. Na oplevering vertrekt het naar ver weg, dan moet het goed zijn."

Dit jaar levert De Hoop Lobith drie offshore-schepen, vorig jaar vier. De geleverde schepen zijn divers. "Nu ligt hier een duikmoederschip in aanbouw, soms gaat het om een schip voor onderhoud aan de infrastructuur, of voor werk op de zeebodem in de Golf van Mexico, survey schepen, constructiewerk, schepen voor werk op 2,5 kilometer waterdiepte. Op de schepen staan equipment en installaties. We zijn vaak zo eigenwijs dat wij de installatie van deze onderdelen in hoge mate zelf doen."

Bij de werf in Lobith werken 130 mensen vast en nog eens 200 man

dieping eronder (het Dockhouse) losgemaakt van de rest van het schip en op het achterdek gezet. Alle elektrische aansluitingen worden gebundeld met grote multistekkers, zodat ze eenmaal in Rotterdam weer gemakkelijk gekoppeld kunnen worden. "We zijn een dag onderweg naar Rotterdam, daar wordt het stuurhuis erop

ingeleend personeel, vaste krachten zoals lassers en timmerlieden die opgeroepen worden als een specifiek schip moet worden afgebouwd. Bij het zusterbedrijf De Hoop Foxhol in Groningen werken 65 mensen. ●

We hebben de hele operatie gereduceerd tot minimale inspanningen

We reduced the operation to **minimal efforts**

GEVRAAGD Bedrijfskundige Patrick Janssens was tot 2004 consultant en werkte regelmatig bij werven als interim manager. Het adviesbureau dat hij samen met een partner runde, had hij een jaar eerder van de hand gedaan en hij was werkzaam als interim manager bij een jachtenwerf in Engeland toen hij werd gevraagd de functie van algemeen directeur op zich te nemen bij scheepswerf De Hoop. "Meestal werden we gevraagd om te komen als er iets aan de hand was." Er was niet veel mis met deze scheepswerf. Het bedrijf groeide, maar kon die groei financieel niet goed bijhouden. Voor Patrick Janssens een mooie combinatie van hobby en werk. "Ik heb met schade en schande geleerd hoe je moet lassen. Bootjes waren mijn hobby. Ik vond dit leuk om te doen. Het is toch weer anders dan bij jachtwerven." Het werk in Lobith-Tolkamer paste zo goed bij hem, dat vier jaar later werd besloten tot een management buy-out.

CUSTOM-BUILT SEA-GOING VESSELS & INLAND VESSELS

Shipyards De Hoop is a successful Dutch builder and designer of custom-built vessels. Designing and building a complete new vessel requires a creative and innovative approach. As well as a good knowledge of the latest developments and opportunities. This is how Shipyards De Hoop differentiates itself within the market: every vessel, sea-going or inland, is a one-off! Because Shipyards De Hoop has all the necessary disciplines to build a complete new vessel under one roof (inclusive in-house department of engineering), the yard is able to deliver within fast lead times and a high level of flexibility and quality.

Shipyards De Hoop

Designers & Builders since 1889

StederGroup
LOGISTIC SERVICES

- Agencies
- Chartering
- Forwarding
- Liner Agency

Steder Group B.V.
Dienstenstraat 15, 3161 GN Rhoo
Postbus 1050, 3160 AG Rhoo

Tel. + 31 (0)10 - 503 33 60
Fax +31 - (0)10 - 501 51 44
E-mail: info@stedergroup.nl
www.stedergroup.com

Verzekeringen voor (sub-)contractors en suppliers in de offshore industrie

INTRAMAR adviseert sinds 1994 bedrijven in binnen- en buitenland in de sectoren 'oil & gas' en 'renewable energy'. Ons specialisme heeft geleid tot adequate verzekeringsoplossingen:

- Aansprakelijkheidsverzekering analoog aan contracten met opdrachtgevers. (NOGEPA - MIA proof)
Speciale polis voor ZZP'ers
- Employers' Liability Insurance (Wettelijk verplicht in UK)
- Construction All Risks (CAR) verzekering
- Reis-, ongevallen-, arbeidsongeschiktheids-, ziektekostenverzekeringen, etc.
Wereldwijde dekking, ook in risicovolle gebieden.
- Werkmateriaal, equipment, gereedschappen etc. Zeer uitgebreide dekking tijdens transport en op locatie, inclusief onderwaterwerk.
- Internationaal werkend, onafhankelijk advies. Lloyd's Correspondents.

INTRAMAR insurances
INTERNATIONAL RISKS - INDEPENDENT SPECIALISTS

Het Nieuwe Diep 34 A8   Telefoon 0223 612222   info@intramar.nl
1781 AD Den Helder   Fax 0223 615522   www.intramar.nl

Samen kunnen we naar olie boren. En oppompen, transporteren en verwerken.

Parker heeft het meest complete producten- en dienstenpakket in de aandrijftechniek. Onze producten vinden hun weg in de wereld van offshore met een toegepast productenprogramma voor onder andere boorplatforms, schepen en leidingsystemen. Overal waar beweging nodig is, is Parker sterk vertegenwoordigd. Met hoogwaardige producten, complete systemen en logistieke oplossingen is Parker uw partner voor nu en de toekomst!

ENGINEERING YOUR SUCCESS.
www.parker.com/nl